

Politieverordening van 8 juni 2020 betreffende de uitbreiding van de open horecaterrassen op het grondgebied van de stad Antwerpen in de strijd tegen het Coronavirus (COVID-19)

Feiten en context

Naar aanleiding van de zeer snelle verspreiding van het coronavirus in België en de naburige landen werd op 13 maart 2020 bij Ministerieel Besluit beslist dat alle horecazaken in het land moesten sluiten. Deze verregaande maatregel werd opgelegd om de veiligheid en gezondheid van de Belgische bevolking te kunnen verzekeren en een verdere verspreiding van de epidemie tegen te gaan. De prioritaire doelstelling was de bescherming van de volksgezondheid.

De horecasector is zwaar getroffen door deze sluiting. Bij Ministerieel besluit van 5 juni 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2020¹ werd besloten dat de horeca kan heropenen op 8 juni 2020 mits enkele beperkende voorwaarden zoals het vrij laten van 1,5 meter tussen tafels, zowel binnen in de horecazaak als op het terras, tenzij de tafels worden gescheiden door een plexiglazen wand of een gelijkwaardig alternatief, met een minimale hoogte van 1,8 meter. Hierdoor verliezen de horecazaken veel ruimte. Het college van burgemeester en schepenen keurde op 2 juni 2020 (jaarnummer 04912) het relanceplan voor de horecasector goed. Hierin werden enkele steunmaatregelen opgenomen, onder andere de mogelijkheid voor horecaondernemers die een vergund open terras hebben conform het politiereglement open horecaterrassen om dit terras conform de geldende veiligheidsnormen uit te breiden.

Deze uitbreidingen zijn innames van het openbaar domein. Het is belangrijk dat de handhavingsdiensten een duidelijk kader hebben om ook voor deze uitbreidingen toe te zien op de openbare orde. In deze verordening wordt een duidelijk kader bepaald op basis waarvan de uitbreidingsterrassen kunnen toegelaten en gehandhaafd worden.

Juridische grond

Overeenkomstig art. 135, §2 van de Nieuwe Gemeentewet zijn gemeenten bevoegd om te voorzien, ten behoeve van de inwoners, in een goede politie, met name over de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op de openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen.

¹ Ministerieel besluit van 5 juni 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 5 juni 2020 (4e editie).

Meer bepaald worden volgende zaken van politie aan de waakzaamheid en het gezag van de gemeenten toevertrouwd: het nemen van passende maatregelen om rampen en plagen, zoals brand, epidemieën en epizoötieën te voorkomen en het verstrekken van de nodige hulp om ze te doen ophouden.

Regelgeving bevoegdheid

Overeenkomstig artikel 133 van de Nieuwe Gemeentewet is de burgemeester belast met de uitvoering van de wetten, de decreten, de ordonnanties, de verordeningen en de besluiten van de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Gemeenschapscommissies, de provincieraad en de bestendige deputatie van de provincieraad.

De burgemeester is bevoegd inzake de algemene administratieve politie.

Overeenkomstig artikel 134, §1 van de Nieuwe Gemeentewet kan de burgemeester politieverordeningen maken in geval van oproer, kwaadwillige samensholling, ernstige stoornis van de openbare orde of andere onvoorziene gebeurtenissen, waarbij het geringste uitstel gevaar of schade zou kunnen opleveren voor de inwoners. Deze verordening vervalt dadelijk, indien zij door de raad in de eerstvolgende vergadering niet wordt bekrachtigd.

Overeenkomstig artikel 63 van het Decreet Lokaal Bestuur is de burgemeester bevoegd voor dringende politieverordeningen.

Argumentatie

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare gezondheid, veiligheid en rust in de stad Antwerpen en beroept zich op artikel 135, §2 van de Nieuwe Gemeentewet, dat onder meer zegt dat de gemeenten bevoegd zijn om de openbare gezondheid te bewaken, onder andere door het nemen van passende maatregelen om rampen en plagen, zoals brand, epidemieën en epizoötieën te voorkomen en het verstrekken van de nodige hulp om ze te doen ophouden.

Het coronavirus COVID-19 is sinds 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gekwalificeerd als een pandemie. Het risico op besmetting verkleint door meer dan een meter afstand te houden van andere personen, het gezicht zo weinig mogelijk aan te raken en aandacht te hebben voor een goede handhygiëne. Naar aanleiding van een verdere toename van het virus werd op 13 maart 2020 reeds beslist om in België dringende maatregelen te nemen, die ondertussen verstrengd en opnieuw versoepeld werden. De maatregelen werden getroffen om de verspreiding van de epidemie tegen te gaan ter bescherming van de openbare gezondheid. Bij Ministerieel besluit van 5 juni 2020 houdende wijziging van het Ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken werd beslist dat horecazaken mogen heropenen vanaf 8 juni 2020. Bij het ontvangen van klanten worden verschillende modaliteiten verplicht waaronder een afstand van minstens 1,5 meter tussen de tafels (of alternatieve plexiglazen of andere wand), maximaal 10 personen per tafel, enkel zitplaatsen aan tafel en een sluitingsuur. Dit sluitingsuur wordt als belangrijk aanzien binnen de opgelegde veiligheidsmaatregelen, nu het Ministerieel besluit zelfs voorziet dat de gemeente

hier strenger in kan zijn. Het Ministerieel besluit bepaalt geen openingsuur. Aldus legt de stad een duidelijke openingsuur op om als dusdanig de exploitatie van de zaak gedurende enige tijd uit te sluiten. Beperkte openingsuren zijn dan ook belangrijk om de ondernemer in de mogelijkheid te stellen de zaak voldoende te verluchten, en te reinigen, alsook het gebruikte servies en bestek, glazen en tassen.

De overheden van bestuurlijke politie zijn belast met de uitvoering van dit Ministerieel besluit.

De stad Antwerpen wil zijn horecaondernemers ondersteunen en laat waar mogelijk uitbreidingsterrassen toe. Het Ministerieel besluit van 5 juni 2020 geeft aan dat lokale overheden de terrassen en openbare ruimte kunnen organiseren conform hun eigen voorschriften en met respect voor dezelfde regels als deze die in de inrichting gelden. De huidige verordening is erop gericht om de uitbreidingsterrassen toe te kunnen laten en handhaven op een manier die de openbare orde vrijwaart.

Het toekennen wordt als volgt aangepakt:

- Terrassen binnen strategische horecakernen waarvoor een verfijnd reglement werd goedgekeurd door de gemeenteraad:
 - De uitbreidingszones worden voorbereid door een multidisciplinair team van stadsmedewerkers.
 - De bestaande inplantingszones worden aangepast; ondernemers ontvangen een bevestiging van zodra de uitbreidingszones bij verordening goedgekeurd zijn.
 - De stad brengt markeringen aan in het kader van handhaving voor de uitbreidingsterrassen in deze zones. De markeringen gebeuren in functie van weersomstandigheden en beschikbaarheid.
 - De ondernemer die een uitbreidingsterras wil innemen, bezorgt de stad een ondertekende verklaring op een formulier waarin hij/zij aangeeft de opgelegde voorwaarden te zullen naleven.
 - Ondernemers in deze zones die hun terras willen uitbreiden voor een buurpand moeten hiervan een melding maken via een formulier dat de stad aanbiedt op de ondernemerswebsite <http://www.ondernemeninantwerpen.be>.

- Terrassen buiten de strategische horecakernen:
 - Horecaondernemers die een uitbreidingsterras wensen, kunnen zich melden via een formulier dat de stad aanbiedt op de ondernemerswebsite <http://www.ondernemeninantwerpen.be>.
 - De stad voorziet stadsmedewerkers die deze meldingen verwerken en dit op de volgende manier:
 - Vertrekken van de bestaande intekening vergund terras.

- Uitbreidingsterras toevoegen op de bestaande beschikbare tekening inplanting zoals vergund. Het aanduiden van de uitbreiding op een inplantingsplan is nodig om de concrete situatie op het terrein in kaart te brengen.
- De stad brengt de markering voor het uitbreidingsterras aan (eventuele wijzigingen in het veld worden doorgegeven voor verdere administratieve verwerking).
- De lijst van uitbreidingen wordt ter goedkeuring aan de burgemeester voorgelegd. De ondernemer mag het uitbreidingsterras plaatsen na het verkrijgen van een toelating door de burgemeester.

Het Ministerieel besluit van 5 juni 2020 houdende wijziging van het Ministerieel besluit van 23 maart 2020 bepaalt dat de horecasector mag heropstarten, en dit vanaf 8 juni 2020. Het college nam reeds het principebesluit om een terrassenuitbreiding toe te kennen aan uitbaters. Het valt te verwachten dat de horeca-uitbaters na maanden van verplichte sluiting zo snel mogelijk gebruik zullen maken van deze aangekondigde uitbreidingsmogelijkheid ten einde hun inkomsten te maximaliseren en dat zij reeds bij de heropening op 8 juni 2020 een uitgebreid terras zullen opstellen. Het is echter van belang dat, ten einde de openbare veiligheid en de openbare gezondheid te vrijwaren, de uitbreiding van de vergunde open horecaterrassen op een georganiseerde manier verloopt. Bij gebreke aan tijdige richtlijnen hieromtrent is er een ernstig risico dat de horeca-uitbaters op eigen initiatief en naar eigen inzicht de uitbreiding van hun open horecaterras uitvoeren. Het gegeven dat uitbaters lukraak en naar eigen goeddunken hun eigen terras zouden uitbreiden, vormt een reële bedreiging van de openbare veiligheid en gezondheid:

- De opstelling kan een gevaarlijke situatie vormen voor klanten of andere weggebruikers, vereist de noodzaak tot het opleggen van bijkomende veiligheidsmaatregelen of het risico bestaat dat de vrije doorgang voor hulpdiensten mogelijks niet meer zou worden gerespecteerd. Er kan bijvoorbeeld verwezen worden naar terrassen die te dicht bij het voorbijkomende autoverkeer staan opgesteld, waardoor de veiligheid van klanten en weggebruikers in het gedrang wordt gebracht.
- Uitbaters van verschillende horecazaken wensen hun terras uit te breiden op dezelfde plaats, wat kan leiden tot onderlinge conflicten en verstoringen van de openbare rust.
- De opstelling van het terras brengt de afstandsbeperkingen, noodzakelijk voor het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus in het gedrang, waardoor er sprake is van een onmiddellijk gevaar voor de openbare gezondheid.

Een gereguleerde uitbreiding van de open horecaterrassen dringt zich derhalve op en dit vóór dat de uitbreiding van de terrassen door de horeca-uitbaters op eigen initiatief wordt aangevat. De beslissing dat de horecasector terug mag openen werd pas op 5 juni 2020 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en treedt reeds in voege op 8 juni 2020. Gelet op de zeer nabije opening van de horecazaken is het aannemen van dwingende richtlijnen voor de uitbreiding van de vergunde open horecaterrassen urgent en hoogdringend.

De burgemeester kondigt volgende politieverordening af:

Politieverordening

Artikel 1

De mogelijkheid tot uitbreiding van de open horecaterrassen, hierna uitbreidingsterrassen, wordt goedgekeurd. Voor de uitbreidingsterrassen binnen de strategische horecakernen zal de uitbater een verklaring op eer afleggen. Voor de uitbatingsterrassen buiten de strategische horecakernen zal de uitbater een toelating aan de burgemeester vragen. De uitbreidingsterrassen zullen door de stad gemarkeerd worden. Deze uitbreidingsterrassen mogen geplaatst worden gedurende de geldigheidsduur van onderhavige verordening en uiterlijk tot 31 oktober 2020.

Artikel 2

Het politiereglement op open horecaterrassen en de specifieke politiereglementen die gelden in de strategische horecakernen blijven van toepassing op de reeds vergunde en uitbreidingsterrassen mits enkele toevoegingen/uitzonderingen die in deze verordening gestipuleerd worden.

Artikel 3

De mogelijke zones van inplanting van de uitbreidingsterrassen in de strategische horecakernen worden vastgesteld, zoals opgetekend in de bijgevoegde zoneringsplannen. Deze zonering geeft de maximale inplanting van een uitbreidingsterras aan, hiervan kan niet worden afgeweken. De zoneringsplannen maken integraal deel uit van deze politieverordening.

Artikel 4

Ten behoeve van de voetgangers zal er te allen tijde minimaal een obstakelvrije doorgang van 1,5 meter zijn. In het kader van brandveiligheid zal er te allen tijde een vrije zone van 4 meter in de hoogte en 4 meter in de breedte gevrijwaard blijven, alsook draaicirkels aan de kruispunten van 11 tot 15 meter voor zover fysiek mogelijk. De afstand tussen de gevel en de vrije zone dient voor zover fysiek mogelijk minimaal 4 meter en maximaal 10 meter te zijn.

Artikel 5

De toegang tot woningen en handelspanden moet te allen tijde vrij toegankelijk zijn in een rechte aanlooplijn. Iedere doorgang en/of toegang tot brandwegen en (nood)uitgangen van gebouwen dient te allen tijde vrij te blijven.

Artikel 6

De uitbating van een terras mag zijn omgeving niet vervuilen.

Artikel 7

Alle terrasmeubilair moet bij sluiting van de horecazaak veilig vastgemaakt worden. Bij stormweer moet het terrasmeubilair verwijderd worden van het openbaar domein. Tussen sluitings- en openingsuur dient het terrasmeubilair verwijderd/onbruikbaar gemaakt te worden.

Artikel 8

Het uitbreidingsterras kan te allen tijde door de burgemeester gewijzigd, geschorst of ingetrokken worden wanneer de openbare orde of het algemeen belang in het gedrang komt.

Artikel 9

De volgende voorwaarden zijn van toepassing, in afwijking van/aanvulling op het algemeen politiereglement open horecaterrassen, op de uitbreidingsterrassen:

- Gevel- en eilandterrassen kunnen gecombineerd worden met de inname van een parkeerplaats.
- De extra terrasoppervlakte mag enkel worden ingenomen door losse tafels, stoelen en parasols die niet verankerd mogen worden in het openbaar domein.
- In sommige gevallen zijn vloeren of terrasschermen toegestaan:
 - Indien een parkeerplaats wordt ingenomen door een uitbreidingsterras in een zone 50 moet het terras aan de straatkant verplicht afgesloten worden met een terrasscherm en dit over de hele lengte van het terras, zonder openingen.
 - Indien een parkeerplaats wordt ingenomen in een zone 30, erf of woonerf mag het terras aan de straatkant afgesloten worden met een terrasscherm.
 - In een zone 70 of hoger kunnen geen parkeerplaatsen ingenomen worden.
- Een zonnetent aan de gevel kan niet vergund worden voor een uitbreidingsterras.
- Het plaatsen van vloeren is toegestaan op eilandterrassen op een parkeerstrook. Hydranten en gasafsluiters dienen te allen tijde bereikbaar te zijn en het deksel hiervan moet volledig open kunnen.
- Al het toegelaten terrasmeubilair moet voldoen aan de algemene voorwaarden die opgesomd staan in het politiereglement open horecaterrassen. Het moet opgesteld worden binnen de gemarkeerde uitbreidingszone.
- Verwarmings- en verlichtingstoestellen zijn niet toegelaten.
- Er kan geen uitbreidingsterras toegestaan worden indien het zich in een zone 50 of zone 30 bevindt en de zichtrelaties tussen verkeersdeelnemers ter hoogte van een formele of informele oversteekplaats hindert.

- Een eilandterras op een parkeerstrook kan uitbreiden op een voetpad indien de obstakelvrije doorgang gevrijwaard blijft.
- Bij extra inname van openbaar domein door uitbreidingsterrassen wordt per locatie bekeken op welke momenten deze inname kan gebeuren zonder extra overlast te creëren voor de buurtbewoners. Zo kunnen er beperkingen opgelegd worden naar week- of weekenddagen toe of kan een sluitingsuur opgelegd worden voor het uitbreidingsterras.
- De aanvraag tot toelating voor/verklaring op eer met betrekking tot een uitbreidingsterras gebeurt via het aanvraagformulier dat de stad ontwikkelde en dat te vinden is de ondernemerswebsite <http://www.ondernemeninantwerpen.be>.
- De uitbreidingsterrassen mogen geopend zijn tussen 07.00u in de ochtend en 01.00u 's nachts.
- Eigenaars van aanpalende of overliggende panden die zelf geen horeca-activiteiten ontplooien kunnen hun toestemming geven aan horecaburen om de terraszone voor hun pand als uitbreidingsterras in te schakelen. De aanvrager van het uitbreidingsterras voegt hiertoe een volledig ingevuld toestemmingsformulier dat voorzien wordt door de stad toe. Deze toestemming kan te allen tijde ingetrokken worden door de eigenaar van de aanpalende panden.

Artikel 10

De vergunde winterterrasconstructies op Suikerrui en Handschoenmarkt dienen niet afgebroken te worden in 2020.

Artikel 11

Specifieke voorwaarden opgenomen in de verleende toelating voor het bestaande open horecaterras gelden onverminderd voor het uitbreidingsterras, tenzij deze voorwaarden in strijd zijn met de voorwaarden bepaald in deze verordening.

Artikel 12

Op evenemententerrassen die vallen onder de verkorte aanvraag zoals vastgelegd in het opportuniteitskader evenemententerrassen worden meerdere toestellen toegestaan om eten en drinken te serveren met een maximum van 3.

Artikel 13

Drankgelegenheden en restaurants mogen geopend zijn van 07.00u in de ochtend tot 01.00u 's nachts.

Artikel 14

Deze verordening is onmiddellijk uitvoerbaar en treedt vanaf de dag van bekendmaking ervan in werking . Deze verordening is geldig tot 31 oktober 2020.

Artikel 15

Politiezone Antwerpen en de stadsdiensten zijn belast met het toezicht op de naleving van dit besluit.

Artikel 16

De niet-naleving van deze verordening wordt bestraft met de voorziene administratieve sancties in artikel 4, §1, °1 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en artikel 712 en volgende van de code van politiereglementen.

Artikel 17

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld door binnen de zestig (60) dagen na ontvangst, een verzoekschrift tot schorsing of vernietiging in te dienen bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het ondertekende verzoekschrift kan per aangetekende zending aan de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel worden gericht of elektronisch via <http://eproadmin.raadvst-consetat.be>

Gedaan te Antwerpen op 8 juni 2020

Voor de algemeen directeur
bij machtiging van 18 december 2018
de bedrijfsdirecteur

Bart Bruelemans

de burgemeester

Bart De Wever